

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

2023-05-25 Nr. R-2047
| Nr.

**DĖL ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO IR MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO
PAKEITIMO**

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM), informuoja apie 2023 m. gegužės 11 d. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 14 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1948 (toliau – MAĮ 14 straipsnio pakeitimas), 2023 m. gegužės 11 d. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1950 (toliau – MAĮ 40¹ straipsnio pakeitimas), 2023 m. gegužės 11 d. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 29, 212, 589 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 188⁴ straipsniu įstatymą Nr. XIV-1949 (toliau – ANK pakeitimas 1) ir 2023 m. gegužės 11 d. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 211, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 484, 576, 577, 579, 581, 584, 587, 588, 589, 594, 608, 609, 616, 617, 619, 620, 621, 627, 644, 666, 671, 673, 675, 676, 678 straipsnių ir priedo pakeitimo, kodekso papildymo 422¹, 565¹, 574¹ straipsniais ir 591, 677 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymą Nr. XIV-1947 (toliau – ANK pakeitimas 2).

MAĮ 14 straipsnio pakeitimas:

MAĮ 14 straipsnio 7 dalyje pateiktas Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) straipsnių, taikytinų baudoms už administracinius nusižengimus, sąrašas. MAĮ 14 straipsnio pakeitimu straipsnių, kurie mutatis mutandis taikytini baudoms už administracinius nusižengimus, sąrašas papildomas nuoroda į MAĮ 93 straipsnio 1 dalies 8 punktą, kurioje nustatyta, kad mokestinė prievolė pasibaigia, kai suėjo mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminas. Šiuo pakeitimu nuosekliai laikomasi baudų už administracinius nusižengimus priverstinio vykdymo prilyginimo mokestinių nepriemokų priverstiniam vykdymui modelio, kuris buvo įdiegtas Lietuvos teisėje dar 2015 m. liepos 1 d., priėmus įstatymą Nr. XII-601. MAĮ 14 straipsnio pakeitimu VMI prie FM sudaryta galimybė praktiškai taikyti priverstinio vykdymo senatį baudoms už administracinius nusižengimus ir priimti sprendimą pripažinti mokestinę prievolę pasibaigusią ir nurašyti ją iš apskaitos duomenų. Šis pakeitimas įsigaliojo nuo jo priėmimo. Detaliau su pakeitimu galite susipažinti:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/f31aafd1f57311edb649a2a873fdbdfd?jfwid=-12yqcidgkr>

MAĮ 40¹ straipsnio pakeitimas:

MAĮ 40¹ straipsnio pakeitimu, papildomas MAĮ 40¹ straipsnio 1 dalies 4 punkte numatytų Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) straipsnių sąrašas, nauju ANK straipsniu – 188⁴ straipsniu. Asmuo, padaręs minėto ANK straipsnio teisės pažeidimus, laikytinas neatitinkančiu minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų. Ši nuostata įsigalioja nuo 2024 m. sausio 1 d. Detaliau su pakeitimu galite susipažinti:

**VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA**

Biudžetinė įstaiga,
Vasario 16-osios g. 14,
LT-01107 Vilnius

Tel. (8 5) 2668 200,
Faks. (8 5) 212 56 04,
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre,
Kodas 188659752

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/654a682af57411edb649a2a873fdbdfd?jfwid=-12yqcidgkr>

ANK pakeitimas 1:

Kadangi nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigalioja MAĮ 61⁴ straipsnis, reglamentuojantis mokėjimo paslaugų teikėjų privalę kaupti ir saugoti per juos vykdytų tarptautinių mokėjimo operacijų įrašus ir mokėjimo įrašų duomenų pateikimą VMI prie FM, tačiau su šiuo MAĮ pakeitimu nebuvo atlikti ANK pakeitimai, numatantys atsakomybę už šių prievolių nevykdymą, atliktas ANK pakeitimas 1. ANK pakeitimu 1 numatyta mokėjimų paslaugų teikėjams atsakomybė už MAĮ ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų nesilaikymą. Pakeitimas įsigalioja nuo 2024 m. sausio 1 d.

Taip pat šiuo pakeitimu padidintos baudos už ANK 212 straipsnyje nustatytus nusižengimus (prekių ir grynųjų pinigų deklaravimo tvarkos pažeidimas). Atitinkamai numatyta ANK 212 straipsnyje, jog už šį nusižengimą galimas ir grynųjų pinigų konfiskavimas. Pažymėtina, kad už šį nusižengimą VMI prie FM neturi teisės surašinėti administracinių nusižengimo protokolų.

Detaliau su pakeitimu galite susipažinti:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/2aac2693f57411edb649a2a873fdbdfd?jfwid=-12yqcidgd4>

Esminiai ANK pakeitimo 2 pakeitimai, galintys turėti įtakos VMI prie FM veiklai:

Pažymėtina, kad ANK 591 straipsnis, reglamentuojantis aplinkybes, dėl kurių administracinių nusižengimų teiseną negalima, perkeltas į ANK 565¹ straipsnį.

ANK pakeitimu 2, ANK papildytas nauju 574¹ straipsniu, kuris numato galimybę administracinę teiseną vykdyti nuotoliniu būdu, naudojantis informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ar kitaip). Naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ar kitaip), administracinių nusižengimų teisenoje mutatis mutandis taikomos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nuostatos. Dėl šios nuostatos atlikti ir kiti ANK pakeitimai pvz. 577, 579, 581 ir kt.

Taip pat numatoma, kad administracinių nusižengimų teisenos duomenys vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka gali būti tvarkomi elektronine forma Administracinių nusižengimų registre.

ANK 584 straipsnis koreguojamas nustatant, kad nepilnamečiui gali atstovauti ir įtėviai, valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija. Taip pat papildomas straipsnis 2 dalimi, kurioje nustatoma, jog administracinio nusižengimo tyrimą atliekančio pareigūno, teismo ar administracinio nusižengimo bylą ne teismo tvarka nagrinėjančios institucijos sprendimu gali būti atsisakyta leisti atstovui pagal įstatymą dalyvauti administracinio nusižengimo teisenoje kaip atstovui, jeigu tai prieštarauja nepilnamečio ar asmens, kuris dėl fizinių ar psichinių trūkumų negali pats pasinaudoti savo teisėmis, interesams. Šiais atvejais, taip pat kai nėra galimybės susisiekti su atstovu pagal įstatymą arba jo tapatybė nežinoma, nepilnamečiui ar asmeniui, kuris dėl fizinių ar psichinių trūkumų negali pats pasinaudoti savo teisėmis, atstovauti gali jo pasirinktas ir administracinio nusižengimo tyrimą atliekančio pareigūno, teismo ar administracinio nusižengimo bylą ne teismo tvarka nagrinėjančios institucijos pripažintas tinkamu būti atstovu asmuo. Jeigu nepilnametis ar asmuo, kuris dėl fizinių ar psichinių trūkumų negali pats pasinaudoti savo teisėmis, nepasirinko kito atstovo arba jo pasirinktas atstovas nėra tinkamas atstovauti nepilnamečiui ar asmeniui, kuris dėl fizinių ar psichinių trūkumų negali pats pasinaudoti savo teisėmis, administracinio nusižengimo tyrimą atliekantis pareigūnas, teismas ar administracinio nusižengimo bylą ne teismo tvarka nagrinėjanti institucija, atsižvelgdami į nepilnamečio ar asmens, kuris dėl fizinių ar psichinių trūkumų negali pats pasinaudoti savo teisėmis, interesus, paskiria kitą asmenį, galintį tinkamai atstovauti nepilnamečiui ar asmeniui, kuris dėl fizinių ar psichinių trūkumų negali pats pasinaudoti savo teisėmis.

ANK 588 straipsnis koreguojamas, atsižvelgiant į tai, kad vertėjams taip pat suteikiama teisė dalyvauti posėdyje naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis, tačiau paliekama išlyga, tais atvejais, kai būtinas tiesioginis vertėjo dalyvavimas tam, kad administracinio

nusižengimo teisejoje dalyvaujantis asmuo tinkamai pasinaudotų savo teisėmis arba suprastų vykstančią teisną.

ANK 608 straipsnio pakeitimas nustato, jog administracinio nusižengimo protokolas gali būti surašomas administracinę atsakomybę traukiamo asmens sutikimu ir nuotoliniu būdu, naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ar kitaip).

To paties straipsnio 4 dalies pakeitimu nustatoma ir protokolų įteikimo taisyklė: surašytas administracinio nusižengimo protokolas nedelsiant įteikiamas, o šio straipsnio 1 dalyje numatytu atveju, kai jis surašytas naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ar kitaip), taip pat šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais nusiunčiamas administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui.

Taip pat pakeitimu nustatoma, jog, kai protokolas yra pasirašomas elektroniniu parašu, administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui siunčiamas elektroninis administracinio nusižengimo protokolo nuorašas.

ANK 609 straipsnio pakeitimas numato, jog kai administracinio nusižengimo protokolas surašomas naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ar kitaip), privaloma daryti garso ir vaizdo įrašą, kuris yra administracinio nusižengimo protokolo priedas. Protokolą pasirašo jį surašęs asmuo ir administracinę atsakomybę traukiamas asmuo, išskyrus šio kodekso 608 straipsnio 1 dalyje nustatytą atvejį, kai protokolas surašytas naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ar kitaip), ir šio kodekso 608 straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus, kai protokolas gali būti surašytas administracinę atsakomybę traukiamam asmeniui nedalyvaujant; kai yra liudytojų ir nukentėjusiųjų, protokolą gali pasirašyti ir šie asmenys.

ANK pakeitimu 2 pakeistas ANK 616 straipsnio 3 dalies nuostata (Administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimas ne teismo tvarka). Pakeitimu pakoreguotas terminas per kurį administracinę atsakomybę traukiamas asmuo turi išreikšti reikalavimą surengti žodinį procesą. „Jeigu reikalavimas nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka nebuvo įrašytas administracinio nusižengimo protokole, administracinę atsakomybę traukiamas asmuo turi teisę šį reikalavimą pateikti ne vėliau kaip ~~iki administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo pradžios~~ **per penkiolika kalendorinių dienų nuo administracinio nusižengimo protokolo įteikimo dienos, o kai surašomas administracinio nusižengimo protokolas su nurodymu, - per penkiolika kalendorinių dienų nuo šio kodekso 610 straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų pabaigos.**“. Taip pat ANK 616 straipsnis papildomas 4 dalimi, kuri numato teisę surengti bylos nagrinėjimą naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis, apie tai informuojant proceso dalyvius. Tačiau, jeigu administracinę atsakomybę traukiamas asmuo ar nukentėjusysis prieštarauja, kad byla būtų nagrinėjama naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ar kitaip), byla nagrinėjama įprasta žodinio proceso tvarka.

ANK 671 straipsnio pakeitimu nustatoma naujas nutarimo skirti administracinę nuobaudą vykdymo nutraukimo pagrindas: 4) kai sueina nutarimo skirti administracinę nuobaudą vykdymo senatis. Taip pat straipsnis papildomas nauja dalimi, kuri nustato, jog nutarimo skirti administracinę nuobaudą vykdymą nutraukia šio kodekso 673 straipsnyje nurodytos institucijos. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytu atveju nutarimo skirti administracinę nuobaudą vykdymas nutraukiamas Administracinių nusižengimų registre automatiškai gavus duomenis apie mirties faktą iš Gyventojų registro.

ANK 673 straipsnio 2 dalis išdėstoma taip: Nutarimo skirti baudą vykdymo, išskyrus, kiek tai susiję su šio kodekso 671 **straipsnio 1, 2, 3 dalyse** ir 675 straipsnio 4 dalyje nurodytais veiksmais, kontrolė pavedama Valstybinei mokesčių inspekcijai. Su nutarimo skirti baudą vykdymu susijusius klausimus, išskyrus numatytuosius šio kodekso 671 **straipsnio 1, 2, 3 dalyse** ir 675 straipsnio 4 dalyje, sprendžia Valstybinė mokesčių inspekcija.

ANK 675 straipsnio 3 dalyje panaikinama nuostata „nesumokėtos baudos ar jos dalies mokėjimas dalimis negali būti išdėstomas asmeniui, kuris vengė atlikti to paties administracinio nusižengimo teisejoje jam paskirtus viešuosius darbus“. Todėl bauda galės būti išdėstoma ir tais atvejais, kai asmuo vengė atlikti viešuosius darbus.

ANK 675 straipsnio 4 dalies pakeitime panaikinamas asmens sutikimas dėl viešųjų darbų. Atitinkamai viešieji darbai galės būti skirti asmeniui tik jo paties prašymu.

ANK 676 straipsnio 3 dalies pakeitimu panaikinamas anksčiau nustatytas 1 metų terminas nuo nutarimo skirti baudą pateikimo antstoliui. To paties straipsnio 4 dalis pakeista, numatant, kad institucija nurodyta ANK 673 straipsnio 1 dalyje, asmens prašymu gali baudą pakeisti viešaisiais darbais. Taip pat pakeitimu panaikinama ANK 676 straipsnio 6 dalis.

Detaliau su pakeitimu galite susipažinti:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/4a7c07c1f57311edb649a2a873fdbdfd?jfwid=-12yqcidgd4>

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

